

Commissieleden kunnen voorafgaand ook vragen stellen. Stuur uw vragen naar de griffie. Vragen en antwoorden worden ook opgenomen bij het betreffende agendapunt.

A. Gramsma voorzitter

Goedenavond, dames en heren. Hartelijk welkom op deze commissievergadering B&S. Carin Wevers heeft zich aangemeld en Pepijn Caumon komt wat later. Hartelijk welkom aan Theo Moonen van Ons Kerkrade in de commissie B&S. Uitgenodigd voor vanavond zijn burgemeester Dassen en de wethouders Roland en Schlangen. Dan gaan we nu een lootje trekken: nummer 21. En dat is mevrouw Kortland. Ons Kerkrade begint vanavond.

2 Vragenuurtje

A. Gramsma voorzitter

Agendapunt 2: het vragenuurtje. Er zijn geen vragen ingediend.

3 Spreektijd voor het publiek

A. Gramsma voorzitter

Agendapunt 3: spreektijd voor publiek. Niemand heeft zich hiervoor gemeld.

4 Vaststelling van de agenda

A. Gramsma voorzitter

Agendapunt 4: vaststellen van de agenda. Kan iedereen instemmen met de agenda zoals die nu voorligt? Dan is die bij deze vastgesteld. Agendapunt 5: vaststelling besluitenlijst van de commissievergadering

5 Vaststelling van de besluitenlijst van de commissie B&S d.d. 27 september 2022

A. Gramsma voorzitter

van 27 september. Wij hebben geen opmerkingen over de besluitenlijst ontvangen. Ik stel hem integraal aan de orde. Ik verzoek de hand op te steken als u een op- of aanmerking heeft. Niemand. Dan is die bij deze vastgesteld.

6 Ontwerpbesluit actualisatie verordeningen Individuele Inkomenstoelage gemeente Kerkrade en Loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Kerkrade 2023

A. Gramsma voorzitter

Agendapunt 6: ontwerpbesluit inzake de actualisatieverordeningen Individuele Inkomenstoeslag gemeente Kerkrade 2023 en inzake de Loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Kerkrade 2023. Voor dit agendapunt is wethouder Roland uitgenodigd. Hij wordt ambtelijk bijgestaan door mevrouw Diana van Trigt en de heer Peter Breed. Aan de orde zijn een tweetal ontwerpbesluiten om twee verordeningen op een aantal punten te wijzigen. Met de komst van de Participatiewet in 2015 is de zogeheten Langdurigheidstoeslag destijds omgezet naar een Individuele Inkomenstoeslag zonder veel inhoudelijke wijzigingen. Op basis van regelmatig terugkerende jurisprudentie blijkt een technische juridische aanpassing van die verordening Individuele Inkomenstoeslag noodzakelijk. Dat voorstel ligt nu voor. Het tweede ontwerpbesluit beoogt een aanpassing van de verordening Loonkostensubsidie Participatiewet naar aanleiding van het wetsvoorstel Breed Offensief. Doel van de aanpassing is om de rechtmatigheid te borgen. Ik geef graag het woord aan de wethouder voor een korte inlichting.

J. Roland wethouder

Dank u wel, voorzitter. U heeft het perfect verwoord. Het enige wat ik nog wil toevoegen is dat het wetsvoorstel voor de Loonkostensubsidie is uitgesteld. Een interne werkgroep is hiermee aan de slag. U wordt t.z.t. over geïnformeerd. Ik geef het stuk graag ter discussie.

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel. Dank u wel, wethouder. We beginnen de discussie met Ons Kerkrade.

Fractie Ons Kerkrade

Dank u wel, voorzitter. Wij hadden onze vragen digitaal gesteld en deze werden ruim op tijd en goed beantwoord.

A. Gramsma voorzitter

Wij kunnen akkoord gaan met beide ontwerpbesluiten. Dank u wel. Dank u wel. De SP, mevrouw Laumann.

Fractie SP

Dank u wel, voorzitter. Wij hebben het besproken en hebben geen verdere

A. Gramsma voorzitter

aanvullingen. De heer Schlenter, Ouderenpartij.

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

Dank u wel, voorzitter. Hetzelfde geluid bij de Ouderenpartij. Prima dat de verordeningen geactualiseerd zijn, overeenkomstig de meest recente jurisprudentie.

A. Gramsma voorzitter

Wij kunnen daarmee instemmen. Dank u wel. Het CDA. De heer Meijer.

Fractie CDA

Dank u wel, voorzitter. Ook wij kunnen instemmen met het stuk. Er ligt een positief advies van de Cliëntenraad.

A. Gramsma voorzitter

Voor ons is het een akkoordstuk. BurgerBelangen, mevrouw Heijltjes.

Fractie Burgerbelangen

Dank u wel, voorzitter. Ook wij hebben de stukken bekeken. We hadden nog een aantal inhoudelijk technische vragen en deze zijn netjes beantwoord. Wij hebben geen verdere vragen meer en kunnen akkoord gaan.

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel. De VVD, de heer Creusen. Dank u, voorzitter. Ook wij hebben geen vragen en kunnen ons vinden

Fractie VVD

in de positieve zienswijze ten aanzien van beide aanpassingen.

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel.

Fractie Hart voor Vrijheid

Hart voor Vrijheid, de heer Otten. Dank u wel, voorzitter.

A. Gramsma voorzitter

Wij hebben geen vragen en stemmen hiermee in. Dank u. De PvdA, de heer Gorissen.

Fractie PvdA

Geen vragen meer. De vragen die wij hadden zijn schriftelijk door anderen gesteld

A. Gramsma voorzitter

en beantwoord. Dank u. Mevrouw Szalata, Lokaal Alternatief.

Fractie Lokaal Alternatief

Wij gaan akkoord met beide ontwerpbesluiten.

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel. Volgens mij zijn er geen vragen gesteld en is een tweede termijn niet nodig. Bij deze is vastgesteld dat dit als akkoordstuk naar de raad gaat. Dank u wel. Ambtenaren, hartelijk dank voor uw aanwezigheid.

7 Ontwerpbesluit burgerparticipatie

A. Gramsma voorzitter

We gaan door met agendapunt 7: ontwerpbesluit burgerparticipatie. De heer Roland wordt bij deze geassisteerd door mevrouw Kerensa Kuijpers en de heer Roy Habets. In de gezamenlijke commissievergadering van 21 december 2021 werden de resultaten van het onderzoek 'Kerkrade aan het woord' gepresenteerd, waarbij de betrokkenheid van inwoners bij hun stad is onderzocht. Toen is ook de discussienota over participatie besproken. Het belang van burgerparticipatie werd unaniem onderstreept en de commissie heeft het college opgedragen om een visiedocument op te stellen voor burgerparticipatie in Kerkrade. Dat visiedocument ligt nu ter besluitvorming voor. Ik geef het woord aan de wethouder voor een korte inleiding

J. Roland wethouder

en daarna volgt er een presentatie. Voorzitter, een korte inleiding. Beste commissie, in 1810 ging de Mijnwet - de eerste wet op de leefomgeving - van kracht. Tweehonderdentiën jaar later zijn we 40 wetten verder, 120 algemene bestuursregelingen en een paar honderdtal andere regelingen op het gebied van de leefomgeving. Dit zal veranderen met de komst van de Omgevingswet, en dan vooral wat betreft de burgerparticipatie. De burger en de overheid krijgen mogelijkheden om elkaar te vinden. Daar is echter een gedragsverandering voor nodig bij zowel de overheid als de burgers en bedrijven. De doelstelling is om de 'nee' op voorhand te veranderen in 'ja mits'. In Kerkrade hebben wij de burgers naar hun mening gevraagd via een enquête. Deze werd met de raad gedeeld en u heeft ons de opdracht gegeven om een visiedocument op te stellen. De werkgroep heeft deze opgesteld en gedeeld met alle adviesraden en stakeholders in Kerkrade. Dit alles hebben we verwerkt in een visiedocument wat nu voorligt. Indien u hiermee akkoord gaat, zullen wij hiermee aan de slag gaan. Als het goed heeft u een brief ontvangen, waarin wij de ambtenaren hebben verteld wat er gaat veranderen met de burgerparticipatie en de aankondiging dat wij binnenkort bij hen op de deurmat staan. Kerensa zal nu een presentatie geven en na de presentatie horen wij graag uw reactie op dit stuk.

A. Gramsma voorzitter

Tot zover, voorzitter. Dank u wel.

K. Kuijpers ambtenaar gemeente Kerkrade

Dank u wel, voorzitter. Namens de wethouder en de werkgroep burgerparticipatie, geef ik bij deze een nadere toelichting geven over het visiedocument wat nu voorligt en waar de raad op zestien november aanstaande een besluit over moet nemen. Ik begin met een terugblik op de gezette stappen. En de wethouder heeft net al een aantal elementen belicht. Vervolgens ga ik in op het visiedocument zelf en daarna kijken we vooruit naar de stappen die we nog beogen te zetten. Wat is er vooraf gegaan aan het schrijven van dit visiedocument burgerparticipatie? We passen burgerparticipatie al in allerlei vormen en maten toe in onze gemeente. En we doen dat bij verschillende projecten, zoals: Kerkrade-West, Rolduckerveld, Bleijerheide en

het Masterplan SUPERLOCAL. Ik kan hier nog een hele rits aan projecten toevoegen waarin we de gemeenschap betrekken bij de ontwikkeling ervan. We betrekken adviesraden bij onze projecten en beleidsplannen. We hebben wijkplatforms - waaraan veel stakeholders en maatschappelijke organisaties deelnemen - en bewonersplatforms. Maar we weten ook dat er plannen en projecten zijn waar burgerparticipatie in mindere mate wordt toegepast of op een manier waarover de burgers niet tevreden zijn. Het is een onderwerp waaraan we verschillende kwalificaties kunnen toekennen en we kunnen concluderen dat er geen eenduidige visie en aanpak is. Het is echter wel belangrijk om een duidelijke visie te hebben zodat de Kerkraads gemeenschap weet wat ze van de gemeente kan verwachten, en wat wij van de inwoners/verenigingen/ondernemers/stichtingen vragen. Met dit visiedocument willen we duidelijkheid creëren. Met burgerparticipatie willen we de betrokkenheid van onze gemeenschap bij de plannen en opgaves die we hebben, vergroten. We weten dat deze opgaves veel verschillende aspecten behelsen, zowel op fysiek al sociaal-maatschappelijk vlak. En eerlijk gezegd, wij kunnen deze opgave als gemeente alleen niet realiseren. We hebben daar de gemeenschap - in de breedste zin van het woord - voor nodig. Samen met verenigingen, burgers, woningcorporaties, zorginstellingen en noem maar op, moeten we daar de schouders onder zetten. Door de betrokkenheid te vergroten kunnen we complexe vraagstukken beter aanpakken. In Kerkrade is er veel kennis en ervaring aanwezig. Onze burgers weten heel goed wat er speelt in hun woon- en leefomgeving. We moeten dan ook samen aan de slag gaan. Tevens willen we ook het verantwoordelijkheidsgevoel in onze gemeenschap vergroten. Als gemeente zijn we mee verantwoordelijk om dit actief eigenaarschap te stimuleren. We hopen dan ook dat we daarmee het vertrouwen in ons als gemeente kunnen vergroten. Want we weten allemaal dat er sprake is van een behoorlijke kloof tussen burgers en gemeente. Door de Omgevingswet worden we verplicht om burgerparticipatie nadrukkelijker in de omgevingsplannen op te nemen, want de leefomgeving creëer je nu eenmaal samen. Dit wordt vertaald in een Participatieverordening die erin de plaats komt van de Inspraakverordening. De commissie en de raad werd breed meegenomen in het hele traject van de nieuwe Omgevingswet. En als snel werd er geconcludeerd dat de Omgevingswet gaat over het fysieke domein en de openbare ruimte - zoals wegen - en dat de burgerparticipatie aan alle domeinen raakt. Soms zelfs domein voerstijgend, waardoor we dit in de meest brede zin van het woord moeten oppakken. In de gezamenlijke commissievergadering van 21 december 2021 werd er breed gesproken over burgerparticipatie en werden de resultaten gepresenteerd van een bewonersonderzoek over: hoe betrokken voel je je als bewoner? En heb je al eens geparticipeerd? Er werd duidelijk aangegeven dat men wil weten wat er speelt binnen de gemeente. Er kwam ook kritiek op de manier van communiceren: mensen zijn onvoldoende op de hoogte over wat er allemaal gebeurt in Kerkrade. De graad van participatie was hierdoor heel beperkt. Zoals ik net al zei: we moeten deze kloof overbruggen. Naar aanleiding van de gezamenlijke commissievergadering werd eraan het college gevraagd om een visiedocument op te stellen. We zijn daar met de werkgroep voortvarend mee aan de slag gegaan. We willen een brug slaan naar de inwoners. Ik vat een aantal uitgangspunten van het visiedocument samen: inwoners nauwer betrekken bij de ontwikkeling en uitvoering van onze beleidsplannen en projecten, zorgen voor meer openheid in een vroeg stadium en het actief burgerschap stimuleren, burgerinitiatieven positief oppakken - mensen willen in hun buurt bepaalde zaken oppakken en daarbij horend het right to challenge, maar daar komt ik zo dadelijk nog op terug - en we moeten de samenwerking versterken en intensiever communiceren. Ik ga daar zo meteen nog wat dieper op in. Wat staat erin dit visiedocument? De centrale ambitie is: we verbinden burgerparticipatie onlosmakelijk aan de ontwikkeling en uitvoering van ons beleid, onze plannen en projecten, zowel in het fysieke als het sociale domein als domein-overstijgend. De wethouder gaf net aan dat we met het bewonersplatform, adviesraden en stakeholders hebben gesproken over het concept visiedocument. Ik kan u zeggen dat er positief werd gereageerd op deze ambitie. De verschillende partijen hebben aangegeven om samen te werken zodat we dit in praktijk kunnen realiseren. En daarom moeten we bepaalde beloftes doen aan de gemeenschap, om te beginnen met: bewonersparticipatie is altijd maatwerk. Ik zal dit even verduidelijken aan de hand van de participatieladder, die in het kader van burgerparticipatie breed wordt gebruikt. Er zijn nu eenmaal verschillende manieren waarop wij onze gemeenschap kunnen betrekken bij onze plannen en projecten. Een belangrijk criterium hierbij is: welke beïnvloedingsruimte heb je als gemeente? Het kan zijn dat je - als gevolg van wetgeving of het gemeentelijke vergunningstelsel - geen ruimte hebt advies te vragen van mensen. In dat geval kan je dus enkel informeren. De volgende trede is raadplegen: via opiniepeilingen vraag je om problemen te benoemen of ideeën aan te reiken. Maar vaak is ook dit iets algemener van aard en heeft het geen specifieke betrekking op de burger. Adviseren is de derde trede. Hier gaat het nadrukkelijk om dat tweerichtingsverkeer: de gemeenschap wordt heel nauw betrokken bij de plannen en projecten, brengt advies uit en er zal een onderbouwing moeten komen over wat er het advies gebeurt: wordt het advies opgevolgd? Zo niet, waarom niet? De vierde trede is coproduceren: in gezamenlijkheid worden problemen en kansen geïdentificeerd en aangepakt. Je bent dus samen verantwoordelijk. Bij het 'mee beslissen' leg je de verantwoordelijkheid expliciet bij de burgers of andere

partijen neer. Bij de afstemming met het bewonersplatform en de adviesraad, merkten we enige ruis op en leek het erop alsof de ene trede beter is dan de andere. Dat is absoluut niet het geval, want ik gaf al aan dat dit afhankelijk is van de beïnvloedingsruimte. Je moet wel duidelijk onderbouwen waarom je een keuze maakt en in de ene fase kiest voor adviseren en in een andere fase voor coproduceren. De tweede belofte: iedereen kan en mag meedoen met inwonerparticipatie. Communicatie is hierbij het kernbegrip. Deze moet voldoende laagdrempelig zijn zodat de gemeenschap goed kan participeren. Hier zal men aandacht aan moeten besteden. Je kan informatie overbrengen via: een informatiebijeenkomst, een enquête en/of social media. We weten allemaal dat we daarmee niet iedereen bereiken. Laaggeletterdheid is een probleem en er ligt een opgave om ervoor te zorgen dat we deze mensen bereiken. Mensen voelen ook een zekere schroom om naar een informatiebijeenkomst te komen. Waarom organiseren we eens niet een buurtbarbecue? Of waarom niet eens naar wijkcentra gaan waar sowieso veel mensen komen? We zullen ons nog nadrukkelijker moeten inspannen om onze mensen te bereiken en het gewenste gedrag te realiseren. Deze bewustwording moeten we bij iedere ambtenaar en bestuurder creëren. De wethouder zie het net al: we hebben de ambtenaren geïnformeerd over wat er komen gaat. We vinden het belangrijk om de ambtenaren mee te nemen in dit initiatief. En daarna zullen we ook extern gaan communiceren en daar kom ik zo meteen even op terug. Bij iedere beleidsplan of project zullen we moeten bepalen hoe de burgerparticipatie gaat plaatsvinden. In iedere nota en raadsvoorstel zal door de ambtenaar worden aangegeven hoe we burgers en andere partijen betrekken. Iedereen moet weten hoe hij/zij betrokken wordt bij een beleidsplan of project. We zullen dit moeten onderbouwen en aan verwachtingsmanagement moeten doen over: hoe we gaan samenwerken aan een beleidsplan of project. Als gemeente nemen we een nieuwe rol aan. Dit is heel belangrijk, want de afgelopen decennia hebben we als gemeente vooral kaderstellend gewerkt. De bestemmingsplannen en verordeningen zullen op een andere manier moeten gebeuren. We zullen veel meer de verbinding moeten gaan zoeken, en kaders algemener moeten formuleren zodat we ruimte bieden om gebiedsgericht daar een eigen invulling aan te geven. De wethouder gaf net al aan dat dit geen vanzelfsprekendheid is. Beleids mensen en projectleiders zijn vooral met inhoud bezig en zullen daarin ondersteund moeten worden. Daar horen ook specifieke competenties bij. Samen met de stakeholders en woningcorporaties zullen we moeten kijken hoe we daar een goede concretiseringsslag in maken. De laatste belofte: we geven ruimte aan eigen initiatief. Dit is iets wat we al doen. Er zijn al heel wat burgerinitiatieven waar burgers een activiteit opzetten in het kader van sociale cohesie, zoals een buurtpark. We zullen dit nog nadrukkelijker meenemen. Dit geldt ook voor het 'right to challenge', een term overgewaaid uit Engeland waarbij burgers aangeven dat zij een gemeentelijke taak volledig over will nemen, zoals bijvoorbeeld het onderhoud van een parkje. Er zijn hier wel een aantal voorwaarden aan verbonden, zoals voldoende draagvlak vanuit de betreffende buurt. Dit onderdeel zullen we nog wat verder uitwerken. Er zijn echter een aantal randvoorwaarden, want een visiedocument zal er niet voor zorgen dat alles overal optimaal zal verlopen. Het is een leerproces en samen met onze partners en burgers zullen we tussentijds en aan het einde van een project het proces evalueren: hoe is het verlopen? Wat kunnen we beter doen? Hoe kunnen we beter communiceren zodat we nog meer mensen kunnen bereiken? Een andere belangrijke is: structurele investeringen zijn noodzakelijk. In de begroting voor 2023 en 2024 wordt voorgesteld om daar middelen voor te reserveren. Dit is echter een structurele investering, want aan de communicatie, het samenwerken en het stimuleren van actief burgerschap zullen we als gemeente onze schouders moeten onderzetten. We hebben hier tools voor nodig en extra expertise. Burgers mogen ons ook benaderen en zeggen: "Wij hebben een ruimte nodig om samen te kunnen komen. Gemeente, ondersteun ons daarin." In het evaluatietraject zal dit duidelijk moeten worden. 'We houden huidige samenwerkingstructuren opnieuw tegen het licht': samen met de adviesraden, wijk- en bewonersplatforms willen we kijken hoe we onze gemeenschap nog beter kunnen betrekken bij onze plannen en projecten. Dit zou kunnen betekenen dat we dingen op een iets andere manier moeten doen. In onderlinge samenspraak zullen we dat bekijken. 'We moeten de voortgang monitoren aan de hand van data': zodra je mensen vraagt om te reageren, moet je weten of er voldoende gereageerd werd. Werden mensen toch niet bereikt? Aan de hand van data moet dat duidelijk worden. 'De ontwikkeling van actief burgerschap': daar zit een wederkerigheid in en het is belangrijk om daar rekening mee te houden. We zijn als gemeente verantwoordelijk om dit te stimuleren, maar zullen er tegelijkertijd rekening mee moeten houden dat niet iedere burger wil participeren. En tot slot: zorg voor een juiste balans met het algemeen belang. Je wil aan de ene kant die input vanuit de gemeenschap, maar aan de andere kant hebben we als gemeente nu eenmaal met bepaalde kaders en wetgeving te maken. In goede onderlinge samenhang zal je dit moeten bekijken en met een goed onderbouwd advies komen waarin wordt aangegeven wat er met de input wordt gedaan. Hoe nu verder? Intern zijn we aan de slag met een aantal subwerkgroepen om de communicatie verder vorm te geven, want we zullen hierover ook extern moeten communiceren. En dat doe je niet door het visiedocument ter inzage te leggen. Hoe zorgen we ervoor dat dit voldoende geborgd is in de organisatie? Hoe monitoren we dit? Dit doen we als gemeente niet alleen, maar in

samenwerking met de andere partijen. We gaan aan de slag met het relatie- en verwachtingenmanagement en maken de wederzijdse voordelen duidelijk. Hoe we het contact met de inwoners kunnen intensiveren, heb ik reeds aan de vorige sheets toegelicht en dat is onder andere door de wederkerigheid. Het visiedocument zullen we moeten vastleggen en vertalen in de Participatieverordening. De nieuwe Omgevingswet schrijft ons dit voor. Als het visiedocument wordt goedgekeurd door de raad op zestien november, zal de Participatieverordening - dit is verplicht - ter inzage gelegd worden. We streven ernaar om einde eerste kwartaal volgend jaar de Participatieverordening vast te stellen. Dan pas zal de externe communicatie plaatsvinden en niet van te voren. Ik wil nogmaals benadrukken dat dit een leerproces is dat we regelmatig zullen moeten evalueren. Het is mensen- en maatwerk. Het visiedocument geeft aan waat we willen bereiken. We gaan verder aan de slag met: hoe kunnen we dat intensiveren? Hoe kunnen we de randvoorwaarden invullen? De sleutelbegrippen in het vervolgproces zijn evaluatie en bijsturing. Ook andere gemeenten geven dit aan. Zo evalueert gemeente Westland de kwaliteit van de participatieprojecten. Gemeente Lisse geeft aan dat dit niet zomaar iets is wat je erbij neemt, maar veel tijd en energie vraagt. Gemeente Haarlingen zegt dat het een continue leerproces is. Gemeente Voorschoten zegt dat het belangrijk is om de belanghebbenden en inwoners zo vroeg mogelijk te betrekken.

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel. Een heldere presentatie. Ik geef het stuk nu ter bespreking aan Ons Kerkrade.

Fractie Ons Kerkrade

Dank u wel, voorzitter. Allereerst bedankt voor de heldere presentatie. Zoals reeds gezegd bleek uit het bewonersonderzoek dat de participatie verbeterd moest worden. Naar onze mening is de visie in dit document een goede eerste stap. Het is nog geen Verordening maar geeft een goede richting aan voor de toekomstige Verordening. Zoals besproken in de werkgroep Omgevingswet trekken wij participatie breder door binnen onze gemeente, en dat kunnen wij alleen maar toejuichen. Een aantal positieve dingen voor ons zijn de specifieke benoeming van de participatie in de wijken en verbetering van de huidige structuur. De cultuuromslag binnen de ambtenarij zal met vallen en opstaan zijn. Het is een hele nieuwe manier van werken. We kijken uit naar de toekomstige ontwikkelingen.

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel. Dank u wel voor uw bijdrage. Mevrouw Laumann.

Fractie SP

Dank u wel, voorzitter. Het eerste wat ik hierover wil zeggen is 'eindelijk'. De SP is een partij die al jarenlang de straat op gaat en de mening van de burger vraagt. Wij vinden dat burgers overal bij betrokken moeten worden, want enkel op die manier kan je een gedragen beleid voeren met burgers en inwoners. Nog voordat dit in de raad van december 2021 werd besproken, heeft de SP vaak aangegeven dat burgerparticipatie een belangrijke bouwsteen is in onze samenleving. Tot nu toe heeft Kerkrade daar geen gehoor aan gegeven en dat vinden wij jammer. Er zijn inmiddels projecten gestart waarbij burgers een beetje meegenomen worden, maar dat kan wat ons betreft nog veel beter. The right to challenge hebben wij - en het CDA - tijdens de vorige raadsperiode ook al voorgesteld, maar dat vond men toen niet nodig en werd van tafel geveegd. Inmiddels moet dit vanuit de Omgevingswet, maar wij vinden het jammer dat dit traject zo lang geduurd heeft. Nogmaals, we zijn blij dat we van start gaan, maar pas een jaar later krijgen we dit visiedocument. Dat had anders gekund. En we hopen dat dit niet enkel onderling geëvalueerd zal worden, maar samen met de raad. Dat miste ik hierin, want er werd gezegd dat we moeten evalueren en bijstellen. Maar ik denk dat de raad daarbij aan zet is. Dus mijn vraag: komt dit ook in de evaluatie.

A. Gramsma voorzitter

Tot zover onze eerste termijn. Dank u wel. Dank u wel.

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

De heer Schlenter, Ouderenpartij. Dank u, voorzitter. Concluderend, de Ouderenpartij is verheugd met dit ambitieus visiedocument ten aanzien van de burgerparticipatie in onze gemeente. We hadden wat vragen geformuleerd na het lezen van dit stuk, maar na deze presentatie zijn onze vragen beantwoord. Onze vragen gingen onder andere over de beloftes onder punt vijf in het visiedocument. Wat wordt hiermee bedoeld, want in het document wordt dit niet echt uitgelegd. Maar dit is tijdens de presentatie heel duidelijk toegelicht. En hier wil ik het bij laten voor de eerste termijn. Dank u wel.

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel. De heer Pepijn Caumon hartelijk welkom in deze commissievergadering. Ik heb begrepen dat u op dit onderdeel het woord voert. Ik zou zeggen: Schiess los!

Fractie CDA

Dank u, voorzitter. CDA Kerkrade is een goed voorstander van de burgerparticipatie en is dan ook blij dat Kerkrade hiermee concreet aan de slag gaat. Voor ons ligt het visiedocument en begin 2023 zien we de Participatieverordening graag tegemoet. Dank aan de toelichting van de wethouder en de presentatie. Het is belangrijk om in een vroeg stadium zo breed mogelijk de ambtenarij te betrekken. Wij hebben nog wel een aantal vragen. In de begroting 2023 staat dat er de komende twee jaar er 150.000 euro per jaar is vrijgemaakt voor burgerparticipatie. Zowel tijdens de verkiezingen als nu wordt in dit visiedocument het belang van de burgerparticipatie onderschreven. Wij vragen ons af waarom er nu maar twee jaar vooruit gekeken wordt. We komen hierop terug tijdens de begrotingsbehandeling. Is dit volgens het college voldoende om de genoemde ambities en gestelde doelen waar te maken? Waarom is dit maar twee jaar begroot en niet structureel? Ook staat er beschreven dat er sprake is van een kloof tussen burger en gemeente. Op welke manier verwacht het college deze kloof zal krimpen of zelfs verdwijnen? Daarnaast vinden wij het ook belangrijk dat er duidelijk en open naar burgers wordt gecommuniceerd over wat er van ze verwacht wordt en hoe de gemeente haar burgers hier eventueel in kan ondersteunen. Er ligt een communicatiestrategie en het is goed om hierop voort te borduren. We zien namelijk dat bij andere onderwerpen de communicatie niet optimaal is. Belangrijk is dat alle doelgroepen worden aangesproken. Als laatste willen we vragen of het college een soort vangnet overweegt. Stel, een burgerinitiatief loopt niet zoals het bedoeld was, staakt of kan helaas geen doorgang vinden. Hoe zorgt de gemeente ervoor dat de opgaves ingevuld worden? Immers moeten we ervoor zorgen dat er niets tussen wal en schip valt.

A. Gramsma voorzitter

Dank u, voorzitter. Dank u wel. Mevrouw Snijders. Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat er niet meer zoveel te zeggen is, maar ik wil nog even aangeven hoe BurgerBelangen hierover denkt.

Fractie Burgerbelangen

Het visiedocument is een heel ambitieus plan en ziet er goed uit. BurgerBelangen staat hier volledig achter, want we hebben immers samen besloten dat burgerparticipatie belangrijk is. Een goede uitvoering hiervan staat en valt met de juiste aanpak. Hoe mooi zou het zijn als dit visiedocument omgezet kan worden in geen woorden maar in daden. We hebben nog een hele wereld te winnen wat betreft de communicatie, maar dat is wel bekend. Nog even een vraag hierbij: hoe gaan we om met de wisselende wijkmanagers? Want ik weet dat dit bij bewoners vaak tot wat onrust leidt. Tot zover en we zien de evaluatie tegemoet. Dank u wel.

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel. De heer Creusen. Dank u wel, voorzitter.

Fractie VVD

Vanuit de liberale gedachten is betrokkenheid een vanzelfsprekendheid, maar als je dit visiedocument leest, verbaas ik me erover dat dit helemaal niet zo blijkt te zijn. Wij onderstrepen het belang van burger- maar ook van overheidsparticipatie, en willen dus nog een stap verder gaan. En wijzen dus ook expliciet op het right to challenge. Bij een overheidsparticipatie neemt de burger het initiatief en niet de overheid. De overheid beperkt zich tot de faciliteren en dit sluit helemaal aan bij onze liberale gedachten. Goed dat het vermeld wordt in het visiedocument en wij sporen het college aan om hiermee aan de slag te gaan en zich vooral niet te beperken tot het fysieke domein. Maar dat geven ze zelf ook al aan. We zullen deze ontwikkeling met grote belangstelling volgen en zijn benieuwd naar de verdere uitwerking. We zien de Verordening met veel belangstelling tegemoet.

A. Gramsma voorzitter

Dank u. De heer Otten. Dank u wel, voorzitter.

Fractie Hart voor Vrijheid

Wij zien het visiedocument als eerste aanzet, die nog verder moet ingevuld en uitgewerkt worden. Dit is een basisdocument waarin we met z'n allen in de toekomst nog veel aan moeten veranderen en sleutelen vooraleer we daar een goede Verordening van kunnen maken.

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Van Drunen. Dank u wel, voorzitter.

Fractie PvdA

Het meeste werd al gezegd door de voorgaande sprekers. Ik wil nog een paar tips meegeven. Dit is een visiedocument en er staat dat we in het eerste kwartaal 2023 de verdere uitwerking hiervan kunnen verwachten. Maar dit is hetzelfde verhaal als bij Vie en waar ik vaak op gehamerd heb, namelijk de doelstelling is niet smart geformuleerd. En als je geen fatsoenlijk doel voor ogen hebt, weet je niet wat je evalueert. Dus ik wil dat dit op voorhand meer handen en voeten krijgt. We hebben burgerparticipatie vanuit de overheid, maar er is ook nog burgerparticipatie vanuit de politiek. Afgelopen jaar lag het aantal stemmers onder de 50 procent en daar hebben we allemaal een verantwoordelijkheid in. We zien het liefst dat dit volgend jaar met de Provinciale Staten verkiezingen weer meer wordt.

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel. Lokaal alternatief.

Fractie Lokaal Alternatief

Meneer de voorzitter, als laatste loop je het risico dat er reeds veel gras weggemaaid is. Als Lokaal Alternatief zien we hier een mooi visiedocument liggen. We willen nog even aangeven dat burgerparticipatie echt belangrijk is, de burger serieus genomen moet worden en niet herhaaldelijk van het kastje naar de muur gestuurd wordt. Dus volgens vaste kaders zijn weg kan vinden en zijn mening kwijt kan. We kijken uit naar de uitwerking van de Verordening.

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel. Samenvatten: er zijn wat tips gegeven en een viertal vragen gesteld. Ik geef het woord aan de wethouder.

J. Roland wethouder

Dank u wel, voorzitter. Ik begin met Lokaal Alternatief. Meneer Hanssen, als ik de burger niet serieus neem, heeft het geen zin om bijna 1000 uur in een visiedocument te steken. We nemen de burger wel degelijk serieus, en u heeft in dit visiedocument gezien dat we alles hierin meenemen. Mevrouw Van Drunen, bedankt voor de tip. Maar het 'hoe' komt nog want dat is maatwerk, en daarom hebben we dat nu nog niet opgenomen. In de uitwerking zullen we de 'hoe' invullen. Als tweede punt gaf u de burgerparticipatie aan tussen de politieke partijen. Ik kaats hierbij de bal graag terug: "Smeed coalities en ga de boer op de politiek in Kerkrade te verkopen." Hart voor Vrijheid en VVD hadden geen vragen. U gaf wel the right to challenge aan en daar kom ik zo meteen op terug. BurgerBelangen, dit stuk valt en staat met communicatie. Als je dat niet goed doet, heeft het geen zin. Als je niet met elkaar van gedachten kan wisselen, weet je niet van elkaar wat je wil. U heeft in de stukken kunnen lezen dat we dit voor iedereen begrijpelijk willen maken. Het klopt, CDA, dat we voorlopig maar twee jaar hebben opgenomen maar dat wil niet zeggen dat dit niet structureel gaat worden. Dit is echter nieuwe materie, en we kijken wat het Rijk levert ten aanzien van burgerparticipatie. Vandaar onze voorzichtigheid hierin. U komt met de bespreking van de begroting daarop terug en horen graag van u wat u wilt. Uw tweede opmerking 'wat als ik niemand vind die wil participeren' vind ik een interessante. En dan kom ik toch weer op mijn beroemde uitspraak: "Je kan twee dingen doen: er een punt achter zetten en dan is het over, of een komma zetten en op zoek gaan naar mensen met een positieve grondhouding om samen te participeren." Dat is het enige wat ik daarop kan zeggen en ben benieuwd of het echt gaat voorkomen dat mensen er niets van gaan vinden. De Ouderenpartij had geen vragen. Mevrouw Laumann, SP, had het over the right to challenge. Ik kan dit alleen maar promoten en niet verplichten. The right to challenge ligt bij de burger. De burger kan ons als overheid uitdagen en zeggen: "Wij willen dat doen." Ik kan niet de wijk ingaan en zeggen: "Je moet morgen met een project komen." Dat kan niet, maar we hebben er wel aandacht voor. En zodra een burger met een right to challenge project komt, zullen we dat zeker meenemen. Destijds hebben mensen uit Heerlen daarover een perfect voorbeeld gegeven. Waarom heeft dit zo lang geduurd? De oorzaak hiervan is de burgerparticipatie. We waren al lang klaar, maar toen kwamen de adviesraden met zoveel waardevolle tips dat we terug naar de tekentafel zijn gegaan. Daardoor is het een beetje vertraagd, maar was wel al een eerste goede zet in de burgerparticipatie.

A. Gramsma voorzitter

Tot zover, voorzitter. U bent nog niet klaar, want er staat nog een vraag over van BurgerBelangen. Klopt! Over de wisselende wijkmanager. De laatste tijd waren er geen wisselingen, maar door het vluchtelingenprobleem zijn de wijkmanagers met andere taken bezig. De noodopvang is gesloten en de opvang van de Oekraïners is wat genormaliseerd. Langzaam maar zeker komen de wijkmanagers weer op hun plaats. Er is geen sprake van wisselingen. Volgens mij heb ik de rest beantwoord. Volgens mij niet, want het CDA had drie vragen gesteld en de SP had nog een vraag.

J. Roland wethouder

Sorry. De CDA had nog een vraag over dat vangnet. Ik dacht dat ik die beantwoord had doordat je een positieve grondhouding aanneemt naar de burger toe, want dan heb je meteen voor een stuk

A. Gramsma voorzitter

dat vangnet. Er was nog een vraag. Kan u die misschien nog even herhalen?

Fractie CDA

Er is sprake van een kloof tussen de burgers en de gemeente. Op welke manier verwacht het college dat deze kloof zal krimpen

A. Gramsma voorzitter

of zelfs verdwijnen? U was niet bij de presentatie, want daarin kwam dit ter sprake. Door de mensen te betrekken en die grondhouding

J. Roland wethouder

ga je die kloof - die er niet echt is want er zijn genoeg mensen die participeren - proberen te verkleinen.

A. Gramsma voorzitter

Ik heb van u maar twee vragen opgeschreven,

Fractie SP

maar stel de vraag en u krijgt een antwoord. Ik kan me niet herinneren dat er vragen waren. Het waren eerder opmerkingen. Maar kan u ons toezeggen dat bij de evaluatie de raad betrokken wordt?

J. Roland wethouder

U wilt altijd evalueren en dat zeg ik u zeker toe.

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel, griffie. Wat de toezeggingen betreft, hebben we afgesproken

J. Roland wethouder

dat er een termijn wordt opgeplakt. We hebben nu dit. Binnenkort wordt de Verordening vastgesteld. Laten we voorjaar volgend jaar een evaluatie houden.

A. Gramsma voorzitter

Is dat concreet tweede kwartaal 2023? Een ogenblik, ik overleg even.

J. Roland wethouder

De Participatieverordening komt eraan, en we zullen dit na een jaar evalueren.

A. Gramsma voorzitter

Vierde kwartaal 2023 dus. Is er nog behoefte aan een tweede termijn? De SP.

Fractie SP

Dank u wel, voorzitter. Ik heb geluisterd naar de wethouder, maar begrijp het niet zo goed. Voor alle duidelijkheid: ik heb niet gezegd dat the right to challenge opgelegd moet worden. Ik heb enkel aangegeven dat dit in de vorige raadsperiode door ons en het CDA werd voorgedragen maar er toen niets mee is gedaan. Je kan geen burgerparticipatie opleggen, maar het had eerder geïnitieerd kunnen worden. Dat was mijn uitgangspunt. We moeten afwachten of burgers dit willen doen. The right to challenge gaat ook veel verder dan het aanleggen van een grasveld. Maar nogmaals, we zijn blij dat dit er is. En zoals Hart voor Vrijheid reeds aangaf, zullen we nog veel moeten sleutelen. Maar er is een begin. Dank u wel.

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel. CDA.

Fractie CDA

Voorzitter, nog twee opmerkingen. Dank voor de beantwoording. Goed om te horen dat er dadelijk een lobby richting het Rijk wordt gestart. Wij adviseren om met omliggende gemeentes daarin op te trekken, want zij staan voor dezelfde uitdagingen. Begin op tijd, want het geld kan maar één keer worden uitgegeven en we zien dat de provincie Limburg al behoorlijk gekort wordt in de Rijksbijdrages. We horen in de beantwoording en zien in de presentatie dat men die kloof - die er is - wil dichten. Wij zien daarin grote uitdagingen en willen graag een concreter plan hierop zien. Ga in gesprek met burgers, kijk hoe je dit

concreet kan aanpakken en kom met een plan. Ik vind de positieve gedachte zeer mooi. We zijn als CDA een gelovige partij en geloven graag dat elke burger fantastisch zal meedenken. Daar hebben wij alle vertrouwen in. Maar we kunnen aan de voorkant meer handvaten meegeven en concreter nadenken over hoe we die kloof kunnen dichten.

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel. Dank u wel. Dit wordt als een tip ervaren. We zullen dat meenemen en bekijken hoe we dit

J. Roland wethouder

kloof kunnen verkleinen.

A. Gramsma voorzitter

Meneer Otten. Over een jaar komt er een evaluatie.

Fractie Hart voor Vrijheid

Ik proef echter nog veel aanpassingen. Het lijkt mij beter om een proefproject te starten in een bepaalde wijk, daar alle in's en out's probeert bloot te leggen zodat je dat naderhand over de hele gemeente kan uitrollen. In een bepaalde wijk informeer je wat er voor een jaar - of anderhalf - op de planning staat, en kijk dan welke reacties je krijgt.

A. Gramsma voorzitter

Daar zal de wethouder zo dadelijk op reageren. PvdA.

Fractie PvdA

De wethouder ging meteen in op de hoe-vraag, maar het begint met de doelstelling. En als je die niet goed formuleert, kan je de hoe-vraag niet goed beantwoorden.

A. Gramsma voorzitter

Lokaal Alternatief.

Fractie Lokaal Alternatief

Meneer de voorzitter, ik ga ervanuit dat de burgers serieus genomen worden. Maar mijn vraag was: worden er binnen de Verordening duidelijke kaders en voorwaarden geschept zodat de burger kan participeren? Deze worden benoemd in de visie, maar ik vraag hiervoor aandacht in de Verordening.

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel. Wethouder, wilt u nog reageren op de tip van meneer Otten of neemt u dit ter kennisgeving?

J. Roland wethouder

Ik wil wel even reageren op de tip van meneer Otten. In Kerkrade staat er heel wat te gebeuren, zoals de projecten op Bleijerheide en Rolduckerveld. In deze kan je zeker burgerparticipatie uitproberen en ervan leren. Er komt een nieuwe rotonde op Schiffermonte, en vanavond is er een bewonersbijeenkomst: wat zijn de voors en tegens? Wat zijn uw bedenkingen hierbij? Ik heb mevrouw Laumann toegezegd dat we dit binnen een jaar gaan evalueren, maar dat kan ook al binnen acht of negen maanden zijn. Ik begrijp uit de vraag van mevrouw Laumann dat ze graag geïnformeerd wil worden en ik beloof u

A. Gramsma voorzitter

dat wij u op de hoogte houden. Dank u wel. Voorzitter, nog één kleine opmerking: we willen geïnformeerd worden,

Fractie SP

maar willen ook graag participeren.

J. Roland wethouder

Ik juich dat alleen maar toe. Fantastisch!

A. Gramsma voorzitter

Ik denk dat iedereen dat wel wil. Dit kan als akkoordstuk naar de raad, en is bij deze besloten. Ik bedank de wethouder en de ambtenaren hartelijk voor hun bijdrage. Ik schors de vergadering gedurende een drietal minuten voor een sanitaire stop, waarna we verder gaan met het Martin Buber. Dames en heren, wij gaan van start met agendapunt 8.

8 Stand van zaken Martin Buber

A. Gramsma voorzitter

Hiervoor is wethouder Schlangen uitgenodigd en hij wordt bijgestaan door de heren Bert Schoën en Frank Ramakers. De commissie wordt - volgens de afspraak - bijgepraat over de stand van zaken met betrekking tot het Martin Buber. Er lopen twee sporen: enerzijds de bezwaarprocedure en anderzijds de nieuwe aanvraag. De commissie wordt over beide sporen geïnformeerd. Ik geef het woord aan wethouder Schlangen voor een korte inleiding.

J.H. Schlangen wethouder

Dank u wel, voorzitter. Uw inleiding was zeer uitgebreid en ik heb hier niet veel meer aan toe te voegen. Er zijn weer wat nieuwe en actuele ontwikkelingen sinds de laatste commissievergadering hierover. Afgelopen vrijdag werd de raad geïnformeerd over de huidige stand van zaken. De goegemeente werd maandag geïnformeerd.

A. Gramsma voorzitter

De rest zal in de presentatie verduidelijkt worden. Dank u wel. Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heren Schroën en Ramakers voor de presentatie. Dank u wel, voorzitter en wethouder. We geven u graag een update over het Martin Buber en willen een aantal zaken met u bespreken: het bezwaartraject, de nieuwe aanvraag, de stand van zaken hieromtrent en waar gaan we nu mee verder. Vorige week bereikte ons het nieuws dat het bezwaarschrift ongegrond is verklaard. Op dat moment namen de wethouder, Bert en ik een foto van het Westhoes en droegen we onze Martin Buber T-shirt. We hebben even getreurd, maar we blijven strijdvaardig. Samengevat staat erin het bezwaar: "We hebben u gehoord, maar blijven bij het inspectieverhaal. Dat is leidend voor ons." Wat zegt die inspectie concreet? Wees concreet in wanneer en hoe je ervoor wil zorgen dat die leerlingen daadwerkelijk werken aan dat stukje burgerschapsonderwijs. Concretiseer de koppeling tussen de basiswaarden en leerdoelen. Echter, wij vinden dat we integraal bezig zijn en dat de inspectie dit niet ziet. Ons inziens kijkt de inspectie op een andere manier naar de stukken. Wij noemen dit het één dimensionaal kijken van de inspectie en het vier dimensionaal denken vanuit het Martin Buber. De inspectie zegt: "Wij bepalen de volgorde in de boekenkast. Dat is de methode waaraan je je moet houden." Het Martin Buber zegt: "De ontwikkeling van het kind staat centraal en bepaalt de volgorde. Dat vinden wij heel erg belangrijk en is onze sterkte." Op basis van dit bezwaarschrift, hebben wij gisteren een nieuwe aanvraag 2022 ingediend. Afhankelijk van de onderbouwing van de uitspraak gaan we wel of niet in beroep. Die keuze moeten wij voor 8 december a.s. maken. Dit betekent wel heel concreet dat we niet eerder dan augustus 2024 met het Martin Buber zullen kunnen starten. Zoals ik u vorige keer al heb meegedeeld, hebben wij niet stilgezeten en gekeken waaraan de nieuwe aanvraag moet voldoen. We hebben daarover een gesprek gehad met de inspectie en het Expertisepunt Burgerschap. We blijven stoeien met de centrale begrippen 'samenhangend en doelgericht', de democratische waarden en sociaal-maatschappelijke competenties concretiseren. In het gesprek hebben we gevraagd: "Kan u ons hiervan een voorbeeld geven? Wat bedoelt u precies?" Maar daar komt geen duiding in. We hebben geprobeerd om hieraan een nadere onderbouwing te geven. Het aantal geregistreerde ouderverklaringen bij aanvraag, bedraagt 659. Daarmee voldoet het aan de drie niveaus die we hebben ingediend. Wij hebben besloten om expertise in te winnen bij een schrijven die reeds eerder betrokken was bij andere aanvragen. Met haar hebben we heel nadrukkelijk gekeken naar D1: zijn onze beelden juist? Heb je tips voor ons? Afgelopen weekend hebben wij de laatste hand gelegd aan het extra stuk dat bij de aanvraag zit. We zijn niet blij met het bezwaarschrift, maar wij vinden dat we met dit stuk de gevraagde concretisering duidelijk hebben gemaakt. We blijven bij ons standpunt dat in de wet enkel naar het 'wat' wordt gevraagd en niet naar het 'hoe'. Met dit stuk geven we een invulling aan het 'hoe'. De wet Bisschop geeft uitdrukkelijk aan dat de inspectie enkel over het 'wat' iets mag zeggen en niet over het 'hoe'. We hebben ook een schoolondersteuningsprofiel aangeleverd. Vorig jaar was dat niet hoofdzakelijk. Tijdens de informatiebijeenkomst van 16 september hebben we te horen gekregen dat dit nu wel vereist is en is dus nu toegevoegd aan de documentatie. Alle andere stukken zijn identiek dezelfde als de vorige keer. De begroting is wel ge-update omdat de bekostiging anders is. We hebben heel secuur gekeken naar hoe we daarmee kunnen en willen omgaan. De nieuwe aanvraag met alle bijbehorende stukken ligt vanaf morgen ter inzage bij de griffie. We hebben het traject volledig doorlopen en uiterlijk 31 oktober de aanvraag ingediend. De inspectie heeft aan alle initiatiefnemers toegezegd - voor het PO ven VO zijn dat er dit jaar 96 ten opzichte van 102 vorig jaar - dat de gesprekken in december en januari zullen plaatsvinden. Wij houden jullie hierover op de hoogte. Wat gaan we doen vanaf nu tot één juni? We gaan ons bezighouden met het stukje huisvesting. Het is van belang dat we straks een plek hebben waar de leerlingen kunnen

landen. We willen de komende periode zichtbaar zijn en blijven door wederom 'Beleef wat je leert-routes' te starten: eentje in februari en eentje in juni. Dit alles om verder te bouwen aan het Martin Buber richting 2024. Dat was de presentatie. Dank u wel. Ik geef het stuk ter bespreking aan de commissie. De heer Krasovec, Ons Kerkrade.

Fractie Ons Kerkrade

Dank u wel, voorzitter. Ik had wel verwacht dat we geen akkoord zouden krijgen. Op pagina zeven staat: keuze wel of niet in beroep gaan en het starten van de nieuwe school in augustus 2024. Is dat een koppeling of staat dit los van elkaar? Wat gaan we toetsen in het beroep: de procedure of de inhoud?

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel, voorzitter.

Fractie SP

Dat zij één dimensionaal bezig zijn en wij vier dimensionaal is niet relevant, want de inspectie draagt de broek en daaraan moeten wij ons conformeren. Is dit in de nieuwe aanvraag concreet uitgewerkt? Wat met de koppeling? Werd dit alles goedgekeurd door die D1 auteur? Als zo is, zou je toch moeten denken dat dit vanzelf goedgekeurd gaat worden want niets staat dit nog in de weg.

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel. Dank u wel. De heer Schlenter, Ouderenpartij.

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

Voorzitter, ik weet niet of we dit een donderslag bij heldere hemel vonden, maar wel een bittere pil om te slikken. Het tweesporenbeleid is éénsposenbeleid geworden. Ik wil dat de mensen - die hierover gaan - serieus nadenken over een beroep. Naar aanleiding van de eerste afwijzing, zijn er al verschillende contacten geweest met het ministerie. Ook dit leidde tot niets, en dat vinden we als Ouderenpartij zorgelijk. Dat wil ik meegeven en heb verder geen vragen, voorzitter.

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel.

Fractie CDA

Het CDA, de heer Meijer. Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij wat er gezegd is door mijn voorgangers. We merken dat het vertrouwen bij de burgers iedere keer wegzakt. Dat is ook begrijpelijk als je als lokale overheid met de rug tegen het Rijk staat. We vinden het belangrijk dat de lokale en landelijke lobby richting Den Haag blijft gevoerd worden, voor zowel het traject van beroep als de nieuwe aanvraag. We steken de hand uit om hierin te helpen. We zijn ook benieuwd of er nog andere aanvragen voor nieuwe scholen liggen. Kan er overlegd worden met hen?

A. Gramsma voorzitter

Want ook zij zullen tips en tricks hebben. Dank u wel. Ik neem aan dat dat laatste een vraag was en is bij deze genoteerd. De heer Pouwels, BurgerBelangen.

Fractie Burgerbelangen

Dank u wel. Wij vinden het heel erg jammer. Bedankt voor de duidelijke presentatie en uitleg. We hebben nog twee vragen? Hoe zit het financieel nu dit traject langer zal duren? Worden er kosten voor vrijgemaakt? Personeel is moeilijk te vinden en wordt nu opgeschort, maar hoe blijven we het personeel hiervoor warm houden?

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel, voorzitter. Dank u wel. De VVD.

Fractie VVD

Dank u wel, voorzitter. Wij hebben geen bijkomende vragen en hebben er vertrouwen in dat we ons doel zullen bereiken.

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel, de heer Otten. Geen vragen op dit moment. Dank u. Dank u. De heer Gorissen, PvdA.

Fractie PvdA

Dank, voorzitter. Ik ga ervanuit dat de keuze om al dan niet in beroep te gaan niet zozeer een inhoudelijke keuze is maar wellicht een strategische. Als een beroep de nieuwe aanvraag niet in de weg zit, zou je wat ons betreft in beroep moeten gaan. En waarom? Omdat een rechter altijd onafhankelijker toetst. De minister en inspectie staan redelijk aan dezelfde kant. Dat geeft voor ons wellicht wat duidelijkheid, want zouden we onverhoopt opnieuw worden afgewezen, kan je die input meenemen voor een nieuw bezwaartraject. We gaan daar niet vanuit, maar je moet wel met dat scenario rekening houden. Ik kan me voorstellen dat andere aanvragers ook behoefte hebben aan duidelijkheid, want er zal nog niet veel jurisprudentie zijn en dat lijkt me zeer zinvol, tenzij geoordeeld wordt dat een nieuwe aanvraag eventueel minder kans maakt. Er is een nieuw aspect, namelijk het schoolondersteuningsprofiel. Is dat spannend in deze aanvraag? Moeten we daar nog iets verwachten of is dat meer een vinkje wat erin moet staan? Ik wil nog even aangeven dat wederom het aantal ouderverklaringen is behaald. Zowel de kartrekkers als de hele Kerkraadse maatschappij zet zijn beste beentje voor. En het zou niet meer dan terecht zijn dat dit eindelijk

A. Gramsma voorzitter

tot een succes zal leiden. Dank u wel. Dank u wel. Lokaal Alternatief, mevrouw Szalata.

Fractie Lokaal Alternatief

Voorzitter, deze uitslag is teleurstellend, maar we kijken met vol vertrouwen naar de toekomst.

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel. Ik geef het woord aan de heer Schlangen en u mag zelf delegeren wie wat gaat beantwoorden.

J.H. Schlangen wethouder

De politieke vragen zal ik beantwoorden en de rest zet ik door naar de experts. De vraag van Ons Kerkade: heeft het beroep een invloed op de start van de school? Nee, wij verwachten dat we pas een beschikking zullen krijgen tegen één juni 2023. Het is dan a hell of a job om tegen augustus '23 een school te stichten. Daarmee kom ik gelijk ook op de vraag over het personeel: op dit moment kunnen wij geen baanzekerheid bieden. Was er nu geen beroep geweest en werd de beschikking afgeleverd, hadden we - gezien de tijd - wel in augustus 2023 kunnen opstarten. Is het zinvol om in beroep te gaan? Voor acht december moeten wij dit beslissen. De heer Gorissen vraagt of dit de nieuwe aanvraag niet gevaar brengt. Wij denken van niet, want een onafhankelijke rechter zal zich hierover buigen. Het huidige bezwaarschrift werd aangetekend door de juristen van DUO en de inspectie was toehoorder. Dat is een beetje een vreemde situatie. In beroep zal de Raad van State onafhankelijk oordelen. We zetten zeker de lobby, CDA, door en misschien kan u zelf ook gebruik maken van uw landelijke achterban. BB vraagt naar de financiën: ik heb begrepen dat nog ruim zitten voor '22. Maar als er volgend jaar een nieuwe beschikking komt, wordt dit een heel ander verhaal. We zullen dan terugkomen naar de raad met de vraag voor meer budget. We moeten er wel rekening mee houden dat, indien we een beschikking zouden krijgen, we het eerste jaar voor moeten financieren voor dat het ministerie tot betaling over gaat. Het SOP-verhaal: D2 moest aangepast worden en werd dit jaar verplicht. We hebben daarover contact gehad met het samenwerkingsverband en is verder niet zo spannend. De andere vragen schuif ik door naar de ambtenaren. Het CDA vroeg of er andere scholen betrokken zijn bij de aanvraag.

F. Ramakers ambtenaar gemeente Kerkade

Ja, we hebben advies ingewonnen bij andere initiatieven die vorig jaar wel zijn doorgegaan. De SP vroeg of we nu concreter waren in de aanvraag. We hebben onze aanvraag besproken met de auteur van een initiatief dat wel doorgang heeft gehad. We hebben ons gericht op die manier van schrijven. We hebben daar dus absoluut rekening mee gehouden.

A. Gramsma voorzitter

Ik heb geen openstaande vragen meer. Volgens mij was er nog de vraag of er voldoende leerkrachten beschikbaar zijn. Op dit moment is het moeilijk om aan voldoende

F. Ramakers ambtenaar gemeente Kerkade

leerkrachten te komen. Je merkt wel dat docenten interesse hebben in het Martin Buber. In het eerste jaar zal je niet starten met 600 leerlingen, maar eerder met 250. Daardoor heb je minder docenten nodig. Vooruit kijkend denk ik wel dat het haalbaar is om met voldoende docenten te starten. Aanvullend, voor een school met 150 à 180 leerlingen

J.H. Schlangen wethouder

moeten we ongeveer 12 à 14 leerkrachten hebben. We moeten er wel rekening mee houden dat niet elke leerkracht geschikt zal zijn voor het Martin Buber. Het concept van het Martin Buber is wezenlijk anders en is niet zomaar een VO-school. De afgelopen tijd hebben ongeveer

A. Gramsma voorzitter

een 30

F. Ramakers ambtenaar gemeente Kerkade

docenten zich aangemeld. Dit even om jullie een beeld te geven. Met hen werken we ook al samen tijdens die 'Beleef wat je leert-routes'.

B. Schroën externe

Ik wil nog even toevoegen dat het voor ons allemaal heel helder is. Over de nieuwe aanvraag komt er voor één juni 2023 een uitspraak. In augustus 2024 zou je dan kunnen starten. Als we in beroep zouden gaan, moeten we rekening houden met een doorlooptijd van een jaar. Dus dan zit je in december 2023 en om dan met terugwerkende kracht augustus 23 te beginnen, gaat het sowieso niet worden. We kunnen dus pas ten vroegste in augustus 2024 met deze school starten. Los van het al dan niet in beroep gaan, gaan we ons daarop richten. Want er zitten wat inhoudelijke afwegingen in die voornamelijk gaan over de interpretatie van de wetgeving. De minister zal ook zelf met een verweerschrift moeten komen. Hij neemt een beslissing op basis van en dat mandateert hij aan een bezwaarcommissie. Omdat we weten dat het augustus '24 gaat worden, willen we zichtbaar blijven en daarom organiseren we die 'Beleef wat je leert-routes'. We hadden er twee georganiseerd voor de zomervakantie, maar daar blijft het dus niet bij. Naast dat we met de bouw- en vergunningstechnische kant van de huisvestinglocaties bezig zijn, zullen we het gesprek aangaan met die 30 mensen die Frank net noemde om te kijken of hij/zij past bij ons gedachtengoed zodat we een team kunnen formeren.

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel. Zijn er nog openstaande vragen van de eerste termijn? Niet in eerste termijn, maar ik had nog wel een vraag. We kunnen ook met de tweede termijn starten. Ons Kerkrade.

Fractie Ons Kerkrade

Dank u wel, voorzitter. Ik had een vraag/opmerking: op dit moment loopt erin Maastricht een gelijksoortig traject met het Montessori College. Volgens mij zijn er best wat overeenkomsten met het Martin Buber. Zijn er contacten geweest met Montessori? Indien niet, is een samenwerking in de toekomst

A. Gramsma voorzitter

wel gunstig. Maar ik denk dat ik net mijn antwoord heb gekregen.

Fractie SP

Dank u wel. De SP. Dank u wel, voorzitter. Een beetje vooruitlopend op de feiten - maar dat is omdat ik nog altijd hoopvol ben - maar misschien zijn er wel studenten/docenten van de opleidingsscholen die willen meedenken richting dit burgerschapsonderwijs. Het is iets waar we landelijk naartoe gaan, en misschien kunnen jullie daar pioniers in zijn. Dank u wel. Wat betreft de financiën, zouden wij graag specifiek willen wat dit gaat kosten en vragen dan ook een overzicht

A. Gramsma voorzitter

van de meerkosten. Dank u wel. CDA, de heer Meijer. Onze vraag over de andere afgekeurde aanvragen stond nog open.

Fractie CDA

We hebben nu dat initiatief van de collega gehoord over Maastricht. Maar misschien lopen er nog contacten of gesprekken om ervaringen te delen.

A. Gramsma voorzitter

Die vraag wordt zo beantwoord. BurgerBelangen, de heer Maijntz.

Fractie Burgerbelangen

Jullie concept is heel interessant en gaat over burgerschap. En net daar vindt de inspectie wat van. Wat heb je gedaan om in die tweede aanvraag het burgerschap prominent te houden, maar toch te laten voldoen aan de eisen van de inspectie? Daar zit een spanningsveld in. Je moet concessies doen - denk ik - die gevolgen hebben voor de leerlingen.

A. Gramsma voorzitter

PvdA, de heer Gorissen.

Fractie PvdA

Ik heb geen vraag meer, maar ik ben zeer benieuwd hoe de minister gaat antwoorden op het eventuele beroep. Ik wil jullie zeker aanmoedigen om in beroep te gaan,

A. Gramsma voorzitter

en wens jullie alvast veel succes. Dank u wel. Ik geef het woord aan de heer Schlangen.

J.H. Schlangen wethouder

Op de vraag van de SP: het moeten mensen zijn met een VO-achtergrond, en dat is geen PABO- maar een lerarenopleiding. Deze mensen moeten in het VO mogen lesgeven. We hebben al een aantal mensen in onze pool zitten, die ook reeds meegewerkt hebben aan de Beleef wat je leert-route, en aldus een affiniteit hebben met datgene wat wij willen uitrollen. Mevrouw Laumann, ik ga voor u de kosten - beroep, juristen, de routes - op een rijtje zetten. Tussentijds zullen wij hierover ook regelmatig op terugkomen in de raad. Meneer Majntz, ik denk dat de conceptaanpassing geen gevolgen voor de leerlingen heeft. We zullen de term burgerschap goed omschrijven.

B. Schroën externe

U kan dit zien in stuk nummer vijf van de kwaliteitsstukken, waarin de burgerschapseisen nader worden toegelicht. Er is geen enkele concessie gedaan op onze visie over burgerschap. Maar omdat de inspectie keer op keer vroeg naar een concretisering en het koppelen van leerdoelen - dus het hoe en wanneer in het onderwijs - hebben wij inzicht gegeven in hoe wij dit voornemens zijn. Het blijft intentioneel. Dat hebben we ook in de stukken van Delft gezien, en daar wijken niet van af. Buber is burgerschap en we blijven bij onze visie over burgerschap. De concretisering is in tekst en tabellen terug te vinden, op basis waarvan die acht basiswaarden van een democratische rechtstaat gekoppeld zijn aan kerndoelen, hoe die kerndoelen vervolgens gekoppeld zijn aan elf bouwstenen en hoe die elf bouwstenen leerdoelen bevatten. Wat wij duidelijk hebben gemaakt is hoe wij in de eerste fase waarin we de eindtermen met alle leerlingen gaan bereiken, we op dat moment een keuze hebben: welke leerdoelen worden expliciet opgepakt en welke zijn ter keuze om de actualiteit van de omgeving in de plaats te houden.

A. Gramsma voorzitter

De vraag van meneer Struver werd al met geknik

J.H. Schlangen wethouder

van Bert Schroën beantwoord. We hebben veel contact met het initiatief in Maastricht,

B. Schroën externe

met Delft en met bestaande scholen die op eenzelfde wijze hun onderwijs willen inrichten, zodat we van hen kunnen leren en bij opstart kunnen gebruik maken van hun leeruitkomsten.

A. Gramsma voorzitter

Dank u wel. Alle vragen zijn beantwoord. Dan sluiten we dit onderwerp af. Veel sterkte voor de komende tijd en we duimen voor de toekomst.

9 Lijst van toezeggingen

A. Gramsma voorzitter

Agendapunt 9: lijst van toezeggingen. Is er iemand die een opmerking heeft op de lijst van toezeggingen? Niemand. Agendapunt 10: de rondvraag.

10 Rondvraag

A. Gramsma voorzitter

Heeft iemand iets voor de rondvraag?

11 Sluiting

A. Gramsma voorzitter

Ook niet. Dan rest mij niets anders dan deze vergadering te sluiten. Hartelijk dank voor jullie bijdrage en tot een volgende keer.